

Reggeli Ujság

16. évfolyam 254. szám

Szerkesztő
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 október 29. kedd

Általános olasz támadás északon

**Makale eleste előtt – Lelőttek egy olasz repülőgépet
Németország nem szállít fegyvert a hadviselő feleknek**

Addis-Abebaból jelentik: Az abesszin parancsnokok valamennyi frontszakaszon olasz támadást várnak. A déli frontról Gorahai parancsnoka azt jelenti, hogy minden pillanatban várja az olaszok előretörését. — Addis-Abebabban nagy rémületet keltett, hogy

a gorahai rádióállomás elhagytott. Azt hiszik, hogy a rádióállomást az olaszok szét bombázták.

Sejum herceg újabb olasz csapatmozdulatokat jelent az egész Axum-Ádua-adigrati arconalon.

Más forrásból eredő jelentések szerint **az olasz csapatok eritreai frontjának mindkét szárnya lassan előrenyomult.**

Az abesszin csapatok Axum ellen irányuló oldaltámadása kudarcot vallott. Hír szerint Sejum herceg kiadta a parancsot, hogy az olasz csapatokat a meghódított területeken ne támadják meg többé, hanem minden erővel a tulajdonképeni előnyomulást tartóztassák fel.

A Szomáli-frontról újból nagy eszések jelentenek. Baldoglio tábornagy és Lessona gyarmatügyi államtitkár Massauában hajóra szálltak, hogy visszautazzanak Olaszországba. Acenahe Abrahe tábornok vasárnapi behódolásának Rómában nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az abesszin vezér közeli ro-

kona Sejum hercegnek és meghódolása egy nagyon tekintélyes család csatlakozását biztosítja Olaszországnak, egyúttal pedig bizonyítja, hogy Sejum herceg seregében milyen nagyfokú a pártoskodás.

A négus vasárnap koronatanácsot tartott, hogy a várható nagy olasz támadással szemben teendő intézkedéseket megvitassa. A déli harctérről érkező jelentések szerint Nasibu herceg Dzsidszigába ment, hogy ott átvegye az ogadeni balszárny parancsnokságát, míg Desta herceg a jobbszárny vezetését veszi át.

Németország egyik félnek sem szállít fegyvert

Párisból jelentik: Az Ordre Hitler kancellár nyilatkozatát közli. Hitler többek között ezeket mondotta:

— Öszintén csodáljuk és nagyrebecsüljük Franciaországnak az etiopiai viszály kérdésében tanúsított magatartását. Németország a viszály kérdésében egyik fél javára sem foglalt állást.

Nem vagyunk hajlandók arra, hogy beszüntessünk minden kereskedelmi forgalmat a hadviselő felekkel,

de békeszeretetünk bizonyítékaként ezentul a hadviselő felek egyikének sem szállítunk fegyvereket.

gazdasági és pénzügyi megtorló intézkedéseinek alkalmazását,

ugyanakkor azonban azt is kívánja, hogy keressék a különböző érdekek igazságos összeegyeztetésének lehetőségét.

A francia sajtó aggodalmát fejezi ki a megtorló rendszabályok gyakorlati alkalmazásával szemben. A megtorló rendszabályok — írja a Temps — valamennyi kormány gondokat okoznak. Minden államnak érdeke, hogy lehetőleg meggátolja azt a zavart, amely a rendszabályokban résztvevő államok gazdasági életét érne fogja.

Nyitva kell hagyni a kaput a megegyezés számára

és a megtorló intézkedéseket olyan szellemben kell alkalmazni, amilyen szellemben azokat Genfben meghozták vagyis az egyetlen cél a Népszövetség tekintélyének megóvása. A lap arra számít, hogy a genfi egyeztető bizottság — tekintettel az egyes államok gazdasági kifogásaira — úgy fog intézkedni, hogy a rendszabályok tényleges alkalmazására csak november közepén kerüljön sor.

Olaszország ünnepe

Rómából jelentik: A Marcia su Roma 13. évfordulójának ünnepe hétfőn egész Olaszországban a győzelmi akarat jegyében folyt le. Mindenütt, a legkisebb községekben is gyűlést tartottak és felolvasták Mussolini kiáltványát. Az olasz lapok ismertetik a fasiszmus most befejezett 13. évének eredményeit s ennek keretében felsorolják az építkezéseket és különböző közmunkákat. Kiemelik, hogy

Olaszország ebben az évben 728 millió lirát fordított közmunkákra

s az erre a célra igénybevett munkanapok száma 16 és félmillió volt. Hétfőn az egész ország területén több talajjavító és egészségügyi alkotást adtak át rendeltetésének, amelyeket közmunka igénybevételével létesítettek.

Aranybányákban dolgoznak az abesszin hadifoglyok

A Havas-iroda haditudósítója jelenti Áduából: Az olasz katonai hatóságok elhatározták, hogy

az abesszin hadifoglyokat az aranybányákban foglalkoztatják.

Itt dolgoznak fizetés ellenében azok a felszabadított rabszolgák is, akik nem akarnak eddigi gazdáiknál maradni. A megszállott vidékekre máris nagyobb számú olasz mérnök érkezett az arany lelőhelyeinek kivizsgálására.

Megkezdődött az olasz offenzíva északon

Az abesszinek vasárnapi támadásáról, amely a szudáni határ közelében folyt le, a következő részleteket jelentik:

Az abesszinek az éj lepie alatt tutajon akartak átkelni a Setit folyón, amelynek tulsó partján az olaszok rögtönzött őrházakban figyelték a határt. A támadók közeledtére az olaszok raketákat lőttek fel, majd gyilkos gépfegyver tüzzel seprítették végig a tutajokat. Az abesszinek mintegy 100 halottat és sok sebesültet vesztettek.

Az északi hadszíntéren az olaszok megkezdték az általános támadást. Az Ádua-Adigrat-Axum vonal különböző pontjain mintegy 20 mérföldet haladtak előre, úgyhogy most már csak 40 kilométerre vannak Makalétól. Egy fasiszta hadosztály Diamante tábornok vezetése alatt elfoglalta Adi Mesas falut, amely Ádua és Antisio között fekszik. Elfoglalták továbbá a Fares Mai folyó mentén fekvő magaslatokat. Ezzel összeköttetést létesítettek Axummal és Santini tábornok seregével. A vidék legfontosabb pontja az 1900 méter Fares Mai hágó és vízváltató. A vízváltató körül termékeny völgyek terülnek el és számos jóvizű patak folyik. Az olasz haderő ezenkívül bombázta Magdalát.

A négus ismételtén kijelentette, hogy a harctérre megy és Albert volt belga király példájára személyes jelenlétével bátorítja csapatait. Más értesülések szerint azonban a császár csak rövid időre akar a főhadiszállásra repülni, ahonnan még aznap visszatér a fővárosba. A császári testőrcsapatokat, amelyeket egy héttel ezelőtt Dessiébe szállítottak, visszahívták a fővárosba és az addis-abebai légi elhárító ágyukat, amelyeket néhány nappal ezelőtt eltávolítottak, ismét felállították. Az abesszinek 687.000 főnyi hadsereget akarnak összevonni Dessie tartományban. A Reuter-iroda a négus utazásának állandó elhagyását a béketárgyalások közeli kilátásaival hozza kapcsolatba. A Reuter-jelentés szerint a négus ezért nem akar hosszabb időre eltávolozni a fővárosból.

A francia radikálpárt a szankciók mellett

Párisból jelentik: A legnagyobb francia parlamenti csoport, a radikálpárt vasárnapi nagygyűlésén elfogadta a pártvezetőség által beterjesztett határozati javaslatot. A javaslat külpolitikai része így hangzik:

— Hüek maradunk valamennyi barátunkhoz. Nem akarunk megfélemlíteni egy nem-

zetről sem, amely annakidején önként mellénk állt, hogy megvédje a népek szabadságát. Olaszország barátsága drága nekünk. Anglia pedig a veszély óráiban elsőnek állt mellénk. Nem feledkezünk meg továbbá arról sem, hogy a szerződések iránti hűség a Népszövetség egyik alaptétele.

A párt tehát egyhangulag elítéli a támadást és kéri az egyezségokmány

Makale ellenállás nélkül az olaszok kezére kerül

A hétfőn kiadott 30. olasz hadijelentés így szól:
De Bono tábornok táviratozza: Az előőrsek benyomulása a Fares Mai már megszállott vidékén túl tovább folytatódik anélkül, hogy komoly ellenállásra találjanak.
Magánértesülések az olasz haderő balszárnyának előnyomulását összefüggésbe hozzák azzal, hogy az abesszin sereg zömét északnyugaton az olasz sereg jobbszárnyával szemben vonták össze. Ha Nasibu és Sejum hercegek nem igyekeznek megakadályozni az olasz balszárny előnyomulását akkor Makale elfoglalása az általános támadás elfordulása nélkül is megtörténhet.
Az United Press harrari tudósítójának jelentése szerint vasárnap Daga Bur város felett az abesszin csapatok lelőtték egy olasz repülőgépet, amely másodmagával bombázta a várost. A repülőgép háromfőnyi személyzete szörnyethalt.

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök a mai szkupstinával akarja megszavaztatni a költségvetést és a politikai törvényeket

Milyen lesz az új választói törvény

A kormányhoz közelálló körökben nagy érdeklődéssel, de teljes nyugalommal kísérik a politikai eseményeket.

A legutóbbi szkupstinai szavazás sietette a jugoszláv radikális egység megszerzését, nemcsak az országban, hanem a szkupstinában is. A különböző elemekből szövetkezett szkupstinai ellenzék támadására a radikális egység ellentámadással válaszolt. A legrövidebb idő alatt száznegyven képviselő lépett be a jugoszláv radikális egység parlamenti klubjába. Ez azonban nemcsak azt jelenti, hogy ezek a képviselők a klubba iratkoztak be, hanem a pártba is, és végleges politikai állásfoglalás mellett egyuttal a politikai viszonyok normalizálását is jelenti.

Ez nem személyek, hanem politikai, gazdasági és szociális program mellett állásfoglalást jelent.

A jugoszláv radikális egység parlamenti klubja mellett — melynek elnöke Cvetkovics Dragisa — még többségi klub is van, Jankovics Sztevan elnöklété alatt. Így a radikális klubban levő 140 képviselőhöz hozzá kell számítani még azt a 30—40 képviselőt is, akik a különböző okok miatt nem csatlakoztak a jugoszláv radikális egységhez, de tagjai a többségi klubnak és így támogatják a kormányt. Mindezek alapján dr. Sztojadinovics kormánya szolid, egységes többségre támaszkodhat, amelynek magja a jugoszláv radikális egység.

A kormány és a szkupstina együttműködése tekintetében a kormányhoz közelálló körökben azt mondják, hogy dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök már több ízben kijelentette, hogy a mai szkupstinával akar együttműködni, új választást csak új választó törvény alapján és a párt teljes megszervezése után lehet megtartani. Eddig azonban még sem az új választói törvény nem lépett életbe, sem a jugoszláv radikális pártot nem szervezték meg, amint hogy négy hónappal ezelőtt az utóbbit nem is lehetett megtenni. Ebből is nyilvánvaló, hogy

mindazok a hírek, amelyek arról szóltak, hogy a szkupstina és kormány között ellentétek lennének, nem felelnek meg a valóságnak.

Kormánykörökben határozottan rámutatnak arra, hogy a miniszterelnök a szkupstinai elnökválasztás előtt a klubban tartott beszédében kijelentette, hogy a kormány nem eszínál kérdést abból, ki lesz a szkupstina elnöke. Éppen ezért a múlt vasárnapi szavazás nem mérvadó a kormány és szkupstina közötti viszonyra.

Ez a helyzet akkor nyer tisztázást, ha a kormány törvényjavaslatait a szkupstina elé terjeszti és azok megszavazását kéri. Egyes szakminiszterek már betérjesztették a szkupstinának törvényjavaslatokat és rövidesen még újabbak is a szkupstina elé kerülnek. Ekkor válik majd nyilvánvalóvá hogy dolgozhat-e a kormány a szkupstinával vagy sem. Mindaddig azonban a kor-

mánynak semmi oka sincsen állást foglalni a mai szkupstina ellen.

A szkupstina rövidesen foglalkozik a politikai törvények kérdésével is, amelyektől különösen a választói törvény bír nagy jelentőséggel. A kormány a legszélsebbkörű tanácskozás után akarja csak a javaslatot betérjeszteni. Nagy vonalakban két elv alakult ki ezzel kapcsolatban:

az egyik a régi választói törvényt akarja, a kerületenkénti listákkal való választást, a másik pedig a járásonkénti választást. A jugoszláv radikális egység sorában azonban olyan vélemény is van, hogy nem személyekre, hanem pártokra szavazzanak a választók, mert így a nagy pártok erősödnének és lehetetlenné tennék az egyesek vagy disszidensek jelölését.

A jugoszláv radikális egység szervezése tovább folyik a nép körében és itt különösen a képviselőkre vár nagy munka. Az egységes szervezés irányítása a jugoszláv radikális egység négytagú végrehajtó bizottságának hatáskörébe tartozik, amelynek élén Sztojadinovics Aca áll. Mindezekből nyilvánvaló — hangoztatják kormánykörökben — hogy a belpolitikai helyzet a viszonyok normalizálása felé halad.

FONTOS TANACSKOZÁSOK SZTANOJEVICS ACANÁL

Beográdból jelentik: Sztanojevics Aca tegnap egész sor minisztert és képviselőt fogadott. Először Komnenovics Mirko, majd Bobics miniszterek, utánuk Ivanisevics, azután Antics Bozsa Petrovgrádról, Trifunovics Misa, Miletics Krszta, dr. Markovics Lázár, Krek Miho tárcanélküli miniszter és végül Jankovics Gyura erdőügyi miniszter keresték fel. Krek Miho tárcanélküli miniszter ezután azonnal dr. Markovics Lázárt kereste fel, majd Trifunovics Misával tárgyalt.

DAVIDOVICS TIZ PONTJA

Az egyesült ellenzék vasárnap Sabácon nagygyűlést tartott, amelyen több ezer ember jelent meg. A gyűlésen felszólalt Davidovics Ljuba, Jovanovics Jovan és dr. Jovanovics Dragoljub, az ellenzék szerbiai részének három vezetője. Davidovics Ljuba beszédében

tíz pontban körvonalazta az ellenzék követelését,

amelyek a demokratikus szabadságjogokra és a gazdasági élet fellendítésére vonatkoznak.

Jovanovics Joca foglalkozott több külpolitikai kérdéssel, köztük az olasz-abesszin háborúval is. Kijelentette, hogy a Népszövetséget meg kell védeni és

Jugoszláviának hozzá kell járulnia az Olaszország elleni megtorláshoz.

Noha a megtorlás Jugoszláviának nehéz ál-

lázat jelent, mégis a demokrácia érdekében hozzá kell folyamodni.

Jovanovics Dragoljub beszédében kifejtette, hogy az egyesült ellenzékhez az utóbbi időben sok bankár, nagyiparos is csatlakozott, most választani kell, hogy

a tisztességes kisembereket védi, vagy a bankokráciát,

balra, vagy jobbra megy-e és folytatja-e munkáját a demokrácia irányában, vagy abahagyja.

MACSEK IS MEGJELENT AZ ÖNÁLLÓ DEMOKRATÁK ZAGREBI ERTEKEZLETÉN

Az önálló demokraták vasárnap Zagrebban értekezletet tartottak, amelyen többek között megjelent dr. Macsek Vlatko, Vilder Vetyeszlav és dr. Boskovics Dusan.

Az értekezleten dr. Budiszavljevics Sztyán beszámolt az önálló demokraták állásfoglalásáról. Kijelentette, hogy az önálló demokraták az ország berendezése tekintetében azt kívánják, hogy az országos dolgokat a kormány intézze országos parlament segítségével, míg az egyes tartományok saját parlamenttel és önkormányzattal rendelkezzenek.

Az ülésen Macsek rövid beszédet mondott.

Az egyesült ellenzék vasárnap Petrovaradinban és Kamenicán is értekezletet tartott.

MACSEK A RENDZAVARÁS ELLEN

A szlavóniai Bródon megjelenő Isztina című lap dr. Macseknak egy levelét közli, amelyben dr. Macsek óva inti a népet attól, hogy hallgasson Praszkiés volt plébános és dr. Dujmovics zagrebi orvosra, akik most a bródkörnyéki falvakat járják és izgatják a népet. Macsek a levélben hangsúlyozza, hogy

a népnek nem szabad oktanlan zavargásokat támasztania.

Praszkiés plébános volt annak idején az egyik szervezője az ez év tavaszán történt szibinyi zavargásoknak.

Dr. Sztankovics Radenko gyógyulisan elhagyta Noviszádról

Dr. Sztankovics Radenko királyi régens vasárnap délelőtt Noviszádról, ahol több mint két hétig gyógykezelte magát. A régens — mint ismeretes — reuma-gyógykezelésre érkezett a noviszádi jódos gyógyfürdőbe. A régens a Park hotelben szállt meg, ahol a második emeletet teljesen átalakították részére. A régenset dr. Vilt Vilmos főorvos gyógykezelte és a gyógyulás folyamata teljesen normálisan haladt. A gyógykezelés 16 napig tartott és teljesen sikeresen végződött, úgy hogy a régens vasárnap délelőtt gyógyulisan utazott el Noviszádról. A pályaudvaron bucsuztatására megjelent Paunovics Sztetiszlav dunai bán, Sztajanovics Dragomir tábornok-hadtestparancsnok, Jovanovics Milan rendőrigazgató, Jovanovics állomásfőnök, valamint számos előkelőség. A királyi régens szalónkocsiját a beográdi személyvonathoz csatolták.

Dr. Sztankovics elutazása előtt megelégedését fejezte ki a gyógykezeléséről és a következő nyilatkozatot tette:

— A gyógyítás sikerült és ez megelégedéssel tölt el. A gyógyintézetben példás a rend. A fizikális gyógykezelést célszerűen és igen ügyesen végzik.

— Díjtalan arcmasszázs-tanfolyam. Ha Nivea-krémet vásárol követelje a „Siker a Nivea segítségével” című díjtalan ismertető füzetet.

— Új köntösben jelent meg a Hid októberi száma. A jugoszláviai magyar fiatalok folyóiratának, a HID-nak októberi száma igen izlésesen kiállított új köntösben jelent meg. A nívós és tartalmas folyóiratban Lévy Endre, Csepella József, dr. Klimes Jenő, Jancuskó Gábor, Pandur József, Batta Péter, Kovács Sztirikó Zoltán és még mások írtak cikket. A lap számonkénti ára 3 dinár. Megrendelhető, Szubotica, Sienkievicsa 23 szám alatt.

Kitünően sikerült a jugoszláviai magyarság sztarakanizsai és martonosi értekezlete

A gyűlések hatalmas közönsége nagy lelkesedéssel ünnepelte a szónokokat

A Reggeli Újság jelentette, hogy a jugoszláviai magyarság régi, érdemes vezetői vasárnap Sztarakanizsán és Martonoson rendeznek politikai értekezletet. Noha az üsz. szövegeket csupán értekezlet jellege volt, mégis oly szépszámu érdeklődőt vonzottak, hogy népgyűlésnek is beillettek volna.

Kanizsán az iparosotthon nagytermében délelőtt 11 órakor nyitotta meg az ülést Nagy János Ádám. Néhány szóval ismertette a jelentőségét annak, hogy a magyarság régi, igazi vezetői hosszú évek után először ismét eljöhettek hivaik közé. Ajánlatára dr. Batta Pétert választották meg egyhanguan az értekezlet elnökévé. Martonoson Gubi Ferenc vendéglőjében Csik Simon nyitotta meg az értekezletet és méltatta a jelentőségét annak, hogy a magyarság vezetői ellátogattak Martonosra. Indítványára itt is dr. Batta Pétert választották az értekezlet elnökévé.

Batta Péter dr. megköszönte a bizalmat, üdvözölte a megjelenteket, a hatóságok kiküldöttéit, majd ismertette az értekezlet jelentőségét és célját. A jugoszláviai magyarság tudja állampolgári kötelezettségeit és kötelezettségeit fajtestvérei iránt. A történelmi tapasztalatok azt mutatják, hogy azok az államok a leghatalmasabbak, amelyeknek vezetése egy kézben összpontosul a vezér-elv alapján.

A jugoszláviai magyarság is csak úgy számíthat politikai jelentőségre, ha megőrzi egységét.

A vagyon, a tudás és az összetartás azok a tényezők, amelyek a jugoszláviai magyarság boldogulását elősegítik. A feladat tehát az, hogy a vagyonosabbak és a képzetebbek tehetségük szerint segítsék fajtestvéreiket. Az összetartáshoz nincs szükség különlegesebb lehetőségekre, ezt gazdag és szegény, képzett és kevésbé tanult magyar átérzheti és gyakorolhatja. Batta dr. felszólalásait nagy tetszéssel fogadta az értekezletek hallgatósága.

Dr. Deák Leó kitünő felépítésű és nagy figyelemmel kísért felszólalásaiban megdöntötte azt az itt-ott elhangzó vádat, hogy a magyarság régi vezetői, az elmúlt hat esztendő alatt keveset tettek a magyarság érdekében. Nem a vezéreken mulott, hogy nem dolgozhattak, hanem a körülményeken, mert az érintkezés a néppel nemcsak a vezérekre járt volna veszéllyel, hanem azokra is, akikkel érintkeztek. A jugoszláviai magyarság azonban jól tudta, hogy kik az igazi vezetők, mert ismeri a különbséget a kivénytelt és a nép által ohajtott vezetők között.

Különbösen nem fontos, hogy ki legyen a vezér, mert nem szavazatokért jött, hanem hogy megtárgyalják a bajokat és meghánvják-vessék a segítség módját.

Ismertette a horvátok, németek és szlovének jobb lehetőségeit, melyeket tisztán és kizárólag szervezetségüknek és összetartásuknak köszönhetnek.

A magyarság ügye kátyuba jutott. A segítséget csak az egyirányú erőfeszítés hozhatja meg. Ha a magyarság egy táborba csoportosul,

portosul, úgy erőt képvisel, ha különböző pártokra széthullik, elveszti politikai jelentőségét.

Deák dr. beszédét a nagyszámu hallgatóság kitörő, lelkes éljenzéssel fogadta.

Vámos János kifejtette, hogy a magyarság igazi vezetői az elmúlt hat esztendő alatt is szerephez juthattak volna, ha bizonyos feltételeket elfogadnak. Állásokhoz, jövedelmekhez is juthattak volna, de visszautasították minden ajánlatot, mert a magyarság érdekeit tisztán és kizárólag, a magyarság szempontjából hajlandók képviselni.

Szenta és Kanizsa megye-szomszédok, gondjaik, bajaik közösek. Nemesak a magyarság érdeke, de általános államérdek, hogy a magyarság anyanyelvén tanulhasson az iskolában, anyanyelvét használhassa a hivatalokban, s a képviselő testületekben.

A magyarság igazi politikai programja az, amely a népből fakad.

Horváth János kanizsai plébános megköszönte a magyarság vezetőinek áldozatos fáradozását, s újból összetartásra szólította fel a magyarságot. Ne legyen olyan erdő, amely nyelet ad a fát kivágó fejszébe, hanem maradjon együtt, mert a sűrű erdővel nehezen boldogul a vihar.

Dr. Habram Nándor örömmel állapítja meg, hogy a magyarság ügye iránt olyan lelkesedést tapasztal, mint tizenkét esztendővel ezelőtt, amikor a lakosság az akkori Országos Magyar Párthoz csatlakozott.

Válogatott anyagokból készült az

ALBUS

TERPENTIN-SZAPPAN

Ruhája szagos és fehér lesz tőle, mint a patyolat.

A magyarság igazi vezetői nem igéretekkel jönnek,

hanem azzal az őszinte szándékkal, hogy a bajokon javítsanak. Új idők előtt állunk. A pártok mindenütt szervezkednek, a józan ész azt diktálja, hogy a jugoszláviai magyarság egy táborba tömörüljön politikai, gazdasági és kulturális jogainak biztosítására.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszédek után az értekezletek résztvevői egyhanguan az alábbi határozati javaslatot fogadták el:

Sztarakanizsa és Martonos magyarsága az 1935 október 27-én megtartott gyűlésen kimondja, hogy a jugoszláviai magyar kisebbség egy és oszthatatlan népi törzs a jugoszláv népcsaládban. Mint ilyen a törvényekben biztosított jogaival élni kíván, de

mindenek előtt a nincstelen magyarság munkával, s így kenyérrrel, ha lehet földdel való ellátását a kinti legsürgősebb feladatának.

Valamint közművelődési és gazdasági téren kér szabad mozgást.

A részleteknek az illetékes központi ténnyezőkkel leendő megbeszélésére kiküld dr. Várady Imre elnökletével hármas bizottságot, melynek tagjai: Dr. Várady Imre, dr. Deák Leó és dr. Strelitzky Dénes.

-0-

A noviszádi kereskedők és a villanykérdés

A kereskedők szerint a város és villanytelep közötti per végét kell bevárni — Sürgetik a per befejezését

A noviszádi kereskedők egyesületének helyiségében vasárnap délelőtt Lázics Sztánkó elnökletével ülést tartottak, amelyen azzal foglalkoztak, hogy csatlakozzanak-e az akcióhoz, amelyet a Karagyorgye nacionalista egyesület indított, a villany sztrájk ügyében. Lázics Sztánkó elnök megnyitó szavaiban rámutatott arra, hogy a konferenciát azért hívta egybe, mert az egyesület a saját felelősségére nem akarta azt a határozatot hozni, amelyet a kezdeményező egyület követel. Rámutatott arra, hogy a kereskedők néhány évvel ezelőtt már egyszer sztrájkba kezdtek és nem világították ki kárakataikat. Ez a sztrájk csak 3-4 hétig tartott, mert a kereskedők belátták, hogy a sztrájknak semmi eredménye nem lehet.

A villany ára változatlanul magas maradt, ami sajnálatos, már csak azért is, mert közben az összes többi fogyasztási cikkek árai csökkentek.

A telep és város vezetősége között annyira kiderült a helyzet, hogy a város pert indított a telep ellen és ezt első fokon meg is nyerte. Amíg azonban a felső bíróságok ítéletet hoznak az ügyben még egy év vagy hosszabb idő is eltelhet. Ezután megkérdezte a jelenlevőket, hogy az egyesület korlátlan felhatalmazással küldje-e delegátusait a Karagyorgye egyesület kezdeményezésére alakított akcióbizottságba.

Szekulics Dusan a kereskedők egyesületi titkára, aki Krajaevics Julióval együtt tagja ennek az akcióbizottságnak elmondta, hogy nagy tiltakozó gyűlés egybehívásáról tárgyaltak.

A Karagyorgye által tervezett sztrájk csak akkor lenne eredménye, ha ahhoz kivétel nélkül minden fogyasztó csatlakozna.

Papics, a Karagyorgye egyület delegátusa azt kéri, hogy az egyesület delegátusait minden körülmény között küldje ki, anélkül, hogy most a dolog lényegébe bocsátkoznának.

Lázics Sztánkó azt javasolja, hogy az egyesület küldjön delegátusokat a Karagyorgye akcióbizottságába, azzal, hogy ez

lépjen érintkezésbe a villanyteleppel, ő hiszi, hogy ez a lépés nem lesz eredménytelen.

A kereskedők egyesülete a konferencia végén azt a határozatot hozta, hogy kiküldöttéit korlátolt felhatalmazással küldi a Karagyorgye akcióbizottságába. Azt az indítványt, hogy küldöttiség keresse fel először a felelősségi bíróság, utána pedig a sommi-tószék elnökét a per gyors befejezése ügyében, egyhangulag elfogadták.

A SZUBOTICAI VASUTIGAZGATÓSÁG ATHELYEZÉSE

A szubotikai vasutigazgatóságnak Szuboticáról történő áthelyezésével kapcsolatban az egyesület azt a határozatot hozta, hogy felkéri a noviszádi kereskedelmi és iparkamarát, hívja össze összes szekcióit és ezen együttes ülésen beszéljék meg,

mit lehetne tenni, hogy Noviszádra helyezék át a vasutigazgatóságot,

ha semmi körülmények között nem maradhat meg Szuboticán.

Lázics Sztánkó elnök ezután berekesztette az ülést.

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

Valódi angol

felöltő-, télikabát- és öltönyszöveteket ajánl

PRITEX, Szubotica

Szabadság, jog és szeretet

Korosec belügyminiszter beszéde a szövetségi kongresszuson

Oszijekről jelentik: Az országos szövetségi főszövetség vasárnap tartotta kongresszusát Oszijeken. A kongresszust Korosec Anton a szövetség elnöke nyitotta meg és nagyjelentőségű beszédet mondott.

Korosec Anton beszédében kiemelte, hogy a szövetségi eszme térhódítása rendkívül fontos a nép gazdasági helyzete megjavításának szempontjából. Hangoztatta továbbá, hogy

a szabadság, a jog és a szeretet három olyan nagy erő, amelynek jelenléte képessé tesz egy szervezetet alkotó munkára és amelynek hiányával megsűnik minden igazi termelő munka. Mindhárom erőnél arra kell vigyázni, hogy helytelenül ne használjuk azokat. Ha a szabadságot rosszul használjuk fel, akkor esetleg a leggonoszabb, legkárosabb szenvedélyek diktatúrája hatalmasodik el rajtunk.

Végül a belügyminiszter bejelentette, hogy

a kormány elfogadta a gazdasági szövetségekről szóló új törvénytervezetet és a szkupstina elé terjesztette.

A kongresszus határozatott hozott, amelynek első részében azt kívánják, hogy

a kormány gondoskodjék a falunak, a kisembereknek hitellel való ellátásáról.

Szükséges az is, hogy hozzák rendbe a hivatásos szervezetek központi szövetségének ügyeit és a szövetséget tegyék ismét életképessé. Fontosnak tartják továbbá azt, hogy minél előbb bevégezzék az agrárreformot, hogy a falusi és városi szervezetek között minél jobban kiépítsék a kapcsolatokat és hogy a földművelésügyi minisztérium költségvetését felemeljék.

—o—

Tulterhelt a noviszádi semmitőszék és felebbviteli bíróság

Az ügyvédi kar kéri a rendkívüli bíróságok megszüntetését

A noviszádi ügyvédi kamara vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen nagy számmal jelentek meg az ügyvédek. Ezzel együtt tartották meg az ügyvédi segélyalap közgyűlését is.

A kamara közgyűlését dr. Adamovics Szevan elnök nyitotta meg, akinek üdvözlő szavai után felolvasták az évi jelentéseket. A vezetőség jelentése szerint

ugy a noviszádi felebbviteli bíróság, mint a semmitőszék igen tulterhelt a munkával.

Különösen a semmitőszéknek sok a dolga. A semmitőszék nem képes időre elvégezni a reárott nagy munkát és azért van az, hogy a semmitőszék most azokat az ügyeket tárgyalja, amelyek még 1931-ben és 1932-ben érkeztek a legfelsőbb bírósághoz. Ezt a tartatlan állapotot azzal lehet megszüntetni, hogy ugy a semmitőszéknél, mint a felebbviteli bíróságnál fel kell emelni a bírák számát. Az ügyvédi kamara emiatt panaszt tesz az igazságügyminiszternél.

Kifogásolja, sőt a vojvodinai ügyvédekre nézve egyenesen sértőnek találta a közgy-

lés azt, hogy

az utóbbi időben három vojvodinai közjegyzői állást is olyan közjegyzőkkel töltöttek be, akik nem erről a vidékről valók.

Lehetetlennek tartják, hogy a Vojvodina 550 ügyvédje között ne találjanak volna a közjegyzői állás betöltésére alkalmas és méltó embereket.

Megállapította az ügyvédi kamara, hogy a rendőrségi hatóságok visszaélést követnek el azzal, hogy az államvédelmi törvény 12. paragrafusába tartozó ügyekben is ítélik meg, holott ezek az ügyek a rendes bíróságok hatáskörébe tartoznak. Ezzel kapcsolatban az ügyvédi kamara elhatározta, hogy kéri fogja az igazságügyminisztert arra, hogy

valamennyi rendkívüli bíróságot, de elsősorban az államvédelmi bíróságot szüntessék meg,

mert azok szükségtelenek.

A kamara újra dr. Adamovics Szevánt választotta meg elnöké. Alelnök dr. Jakszics Zsárkó becskeréki ügyvéd. A fegyelmi bizottság elnöke dr. Mócs Alekszandar.

Forr a bor Szubotícán

Két kocsmai verekedés öt súlyos sebesülttel — Az egyik verekedésnél három hírhedt belőző sebesült meg

A szüret utáni hónapokban rendszerint nagy omelkedést mutat a szuboticiai szurkálások rendőri kimutatása. Vasárnap két véres bicskázás volt, amelyeknél ötven szenvedtek súlyosabb sérüléseket.

Vasárnap este hét óra tájban jelentették a rendőrségnek, hogy Kisbajmokon a Szekulics István féle kocsmában véres legényhaború folyt le. A vendéglőben 6 óra tájban négytagú ittas társaság tért be, köztük Hunyadi Pál, Nagy Buzder István és Sziogyártó István, ismert betörők, akik csak rövid idővel ezelőtt szabadultak ki a fogházból. A társaság leghírhedtebb tagja, Hunyadi Pál különböző betörésekért már tíz évet töltött ki a mitrovicai fegyházban. A betörők, akik a rendőrség feltevése szerint új bandát alakítottak, borozgatás közben összeveszték egymással és verekedni kezdtek, mire Szekulics István kocsmáros megkérte, hogy legyen segítségére a gazdálkodók eltávolításában. Sikertelenül kintuskolnított a kocsmából a betörőket, de azok rövid idő múlva újból visszatértek és

késsel támadták a kocsmárosra.

Általános verekedés támadt, amelyben Ferkovics Mihály életveszélyesen, Sziogyártó István, Nagy Buzder István és Szekulics István pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek. Hunyadi Pált, a kőspárba

egyetlen épségben maradt résztvevőjét letartóztatta a rendőrség. A sebesülteket a közorházban ápolják. Ferkovics, aki négy helyen sebesült meg, az éjszaka műtétet hajtottak végre.

felépüléséhez azonban nem sok a remény, mert az egyik szurás a nyakát, másik a mellét, a harmadik pedig a hasát érte.

Hajdukovon Piukovics Frányó 23 éves földműves Sebestyén Pál földműves legényt bicskázta meg. Piukovics azzal gyanúsította társát, hogy az szüretkor ellopta a bicskáját és emiatt került a sor a legények között a véres leszámolásra. A szurkálót letartóztatták.

A szuboticiai autókлуб fiz éves jubileuma

A szuboticiai autóklub szombaton és vasárnap ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Az ünnepségeken részt vettek a jugoszláv autóklub központjának kiküldöttjei: Jankovics Velizár, volt miniszter Beográdból, Bosnyák Milán Zágrebből és Prathotnik Augustin Lyublyanából.

Szombaton este Szubotícán tartották meg az autószövetség központi ülését, vasárnap délelőtt pedig diszkozszerű volt, amelyen dr. Manojlovics Vladislav királyi közjegyző elnökölt és többen felszóllaltak.

Az autóklub tagjai délután kirándultak a magyar határra és megtekintették a nemzetközi autópályát, amelynek magyarországi szakasza már elkészült és amelyet november 6-án adnak át ünnepélyesen a forgalomnak.

Betörésért három évi fegyházra ítélték egy szuboticiai futballistát

Pulai (Bakacsi) Sándor a bíróság előtt tagadta a betörést

A szuboticiai törvényszéken Sztojánovics Pavle hármas tanácsa hétfőn, tárgyalta annak a betörésnek az ügyét, amelyet július 4-én éjszaka követtek el Szubotícán a Danicsiesev uti trafikban. A tettesek kibontották a vékony falat és behatoltak a bódéba ahonnan

nagy mennyiségű okmány és postabélyeg, valamint 800 dinár készpénzt és dohányt vittek el.

A rendőrség hosszabb ideig nyomozott a tettesek után, akiket végül is sikerült elfogni Pulai Sándor sófőr és Ivkovic Antal vasutas személyében. A rendőrség előtt mindketten beismerték a betörést a vizsgálóbírónál azonban Ivkovic vizsgavonta vallomását és miután ellene nem merült fel bizonyíték szabadlábra helyezték, az államügyészség pedig elejtette ellene a vádat.

Pulai Sándor, aki a szuboticiai futballista körökben Bakacsi néven ismeretes, mint az egykori MTE és a ZsAK játékos, később pedig különböző csapatoknál, mint tréner működött, a vizsgálóbíró előtt

beismerte a betörést

és részletesen elmondotta, hogy miképpen fosztotta ki a trafikusbódét. A hétfői tárgyaláson Pulai is megváltoztatta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását és kijelentette, hogy a betörést nem követte el. Azt állította, hogy csak azért vállalta magára a betörést hogy Ivkovicot bajba juttassa, mert haragudott rá egy leány miatt, akinek mindketten udvaroltak. A betörő futballista a fő tárgyaláson igyekezett alibit igazolni a bíróság azonban nem fogadta el védekezését és három évi börtönrre ítélté Pulait arra való tekintettel, hogy egy Vrbászon elkövetett vagonfosztogatás miatt már két évetült.

Az ítélet ellen ugy az államügyész, mint a vádlott felebbezett és revíziót kért.

Hétfőnap délután kocsmai verekedés Noviszádon

Noviszádon vasárnap este két kocsmában is verekedésbe fulladt a széles jó kedvvel indult mulatság.

Az Epres-uccában lévő Fehér féle vendéglőben vasárnap este tánemulatság volt. Nagy közönség gyűlt össze, amely a trombitászenekar muzsikája mellett a legjobb kedvvel mulatott és táncolt. Vigan folyt a bor és amikor már a jó hangulat tetőpontra emelkedett, verekedés tört ki. Néhány ittas vendég összeszóllalkozott és amikor tetlegességre került a sor, többen is beleavatkoztak a dologba.

Egyszeribe nagy dulakodás támadt, botok és székek emelkedtek a levegőbe és az ablakok csűrőmpölvé törtek be.

A rendőrség hamarosan közbelépett és a verekedőket őrizetbe vették. A vizsgálat folyik.

A másik verekedés Kovács Ferencnek a Birceanina uccai vendéglőben történt, Ruszmirov Jevta és Soka Antun munkások együtt mulattak és kártyáztak, ami azzal végződött, hogy összeveszttek.

Soka hamarosan előkapta a kését és társát hasba, valamint hátszurta.

A verekedésbe többen is beleavatkoztak, úgyhogy általános lett a dulakodás. Mire a rendőrség közbelépett, Soka már eltűnt. Ruszmirovot súlyos állapotban szállították kórházba. A nyomozás megindult.

A szuboticiai városelnök meutazik Beográdba a vasútgazgatóság megmentéséért

A Reggeli Ujság több ízben foglalkozott Szubotica város egész lakosságának azzal az egyöntetű megmozdulásával, amellyel a vasútgazgatóság áthelyezését akarják meggátolni. Ivkovic Ivandekics Iván városelnök

hétfőn reggel utazott Beográdba

hogy a kormány illetékes tagjainál eljárjon a város érdekében. A különböző gazdasági szervezetek a népes küldöttsége szerdán indul utnak.

— Nemzetközi fajbaromfi, nyul és galambkiállítás Noviszádon ezévi november 30-tól december 2-ig. Bejelentési határidő november 22. A kiállítási feltételeket kívánatra készséggel megküldi a „Golub 1922“ Noviszád.

HIREK

Reggeli Újság

Szarkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjtel 20-58.
Postacsekk száma; Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Öfensége Pavle régensherceg és Olga hercegnő ebédén volt az angol király párnál

Londonból jelentik: Öfensége György angol király és Mary királyné vasárnap egy óra 15 perckor a Buckingham palotában ebédet adtak öfensége Pavle régensherceg és öfensége Olga hercegnő tiszteletére. Öfensége Pavle régensherceg ebéd után egy óra hosszat beszélgetett öfensége György angol királlyal. Vasárnap este öfensége a Walesi herceg a windsori kastélyban adott vacsorát öfenségeik Pavle régensherceg és Olga hercegnő tiszteletére.

Időjárás. Egész Európában felhős, esős idő volt. Jugoszláviában újból felhős az idő, az északi részekben ismét esik. A hőmérséklet a déli részekben csökkent, északnyugaton kissé emelkedett. A magas hegyekre gyenge fagy volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Uzšicén -2 fok, a legmagasabb Herceg Novin 18 fok volt.

Időjárás: Az egész országban ismét esős, felhős idő lesz, csekély hőemelkedéssel. Az esős hullám északra dél felé terjed.

Sztankovics miniszter Noviszádon. Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter vasárnap Noviszádon tartózkodott, ahol különféle megbeszélést folytatott.

A dunai bán inspekción köruton. Paunovics Szvetisláv dunai bán hétfőn elutazott a Dunabánság déli részébe, ahol inspekción körutat tesz.

Anasztasziusz orosz érsek Noviszádon. Anastasziusz kisenevi és hapini emigráns orosz püspök szombaton és vasárnap Noviszádon tartózkodott, ahol Csirics Irinej pravoszláv püspök vendége volt.

Meghalt Buttykay Ákos. Budapestről jelentik: Buttykay Ákos csász. és királyi kamarás a magy. kir. Zeneakadémia tanára meghalt. Buttykay Ákos a régi magyar zenei gárda oszlopos tagja volt és különösen a szinfonikus zenében volt kimagasló tehetség. Szinfonikus költeményeit az egész világon ismerik. Évekkel ezelőtt differenciák támadtak Bánffy gróffal, a magyar állami színházak akkori kormánybiztosával bizonyos művészeti kérdések miatt és valószínűleg ennek tudható be, hogy a magyar kormány az Ember Tragédiája szegedi nyílttéri előadását — aminek a zenéjét ő komponálta — nem engedélyezte. Költő volt, művész volt, a halála nagy vesztesége a magyar zenei világnak. — Buttykay Ákos 66 éves volt és ma, kedden lesz a temetése.

Noviszádra szállították a noviszádi törvényszék sikkasztó irodaigazgatóját. Hétfőn a beográdi elmeógyógyintézetből Noviszádra szállították Sztojánovics Milost, a noviszádi törvényszék volt irodaigazgatóját, aki ellen — mint ismeretes — közel egymillió dinár elsikkasztása miatt indult eljárás. Az elmeógyógyintézetben — mint már jelentettük — megállapították róla, hogy beszámítható és így a bíróság előtt kell felelni tetteiért. A sikkasztó irodaigazgató ügyében folyik a büntügyi vizsgálat.

Halálozás. Noviszádon 58 esztendőskorában elhunyt Pillischer Simon nyomdatulajdonos. Tegnap délután temették nagy részvétellel. A nyomdászok egyesülete Pillischer Simon halálával kapcsolatosan koszoru megváltás gyanánt az elhunytat beiratták a Jadranszka Sztraza alapítónak sorába.

Női fűző, melltartó, fehérnemű, ponyvolya, harisnya és kezilyű ujdonságok kaphatók Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

— **Visszatért szabadságról a noviszádi polgármester.** Dr. Borota Branisláv noviszádi polgármester hétfőn visszatért szabadságról és átvette hivatalát helyettesétől, Adám Márkótól.

— **Megbetegedett a noviszádi helyettes városi főmérnök.** Szaghmaiszer Dániel noviszádi mérnök, a városi műszaki osztály helyettes vezetője megbetegedett, úgyhogy műtét alá kell magát vetnie. Betegsége idején Narandzsics Szteván mérnök helyettesíti.

— **Ma este vendégszerepelnek Noviszádon a bécsi komikusok és társulatok.** Fritz Grünbaum a „Dollárhercegnő” és „Cigányprimás” operettek szövegírója és a „Neues Wiener Journal” tárcairója, a kiváló jellemző és komikus, a nagytehességű konferanszió és Karl Farkas a „Csodabár” szövegírója, a kiváló komikus az elmúlt évben közös produkcióra szövetkeztek és „Az ellopott revü” című filozófus-szatirikus revüjükkel viharos sikert arattak Bécsben. A nagy siker arra készítette őket, hogy revüjükkel — amerikai mintára — közép-európai körutra induljanak. Eredeti szereposztásában adják elő a revüt mindenhol és a szereplők között van Bécs kedvenc szubrettje Marianne Staniol is. Rajtuk kívül azonban eljönnek Noviszádra a revü zeneszerzői is Walter Hahn és Fritz Kramer a kiváló zongoristák és ők ketten ülnek a zongoránál az előadás alatt. A társulat saját díszlettel és kosztümjeivel lép fel mindenhol és ez nagyban hozzájárul ahhoz a nagy sikerhez, amit addig is elértek nemesak külföldön, hanem Jugoszláviában is. Beográdban és Zágrebben bombasikere volt a bécsi együttesnek és ez a siker Noviszádon sem marad el, mert a jegyek jórésze már elővételben elkelt. Az előadást ma este pontosan fél kilenc órakor kezdik a Szloboda szálló nagytermében. Jegyek még ma a Lipkovits trafikban, este hét órától kezdve pedig a színházi pénztárnál kaphatók. A jegyek ára 20-80 dinár között változik.

— **Topolai hírek.** A topolai katolikus nőegylet Szent Erzsébet napján, védszentünnep alkalmával nagy ünnepélyt rendez. — A Mirjam jóteknő nőegylet vasárnap délután tartotta meg évi közgyűlését. Elnöknővé Roder Oszkártnét választották meg. Társelnökök dr. Brandisz Kálmáné, Gábor Gyözőné és Stern Kálmáné lettek.

— **Kanizsai hírek.** Az Első Göztégla s Cserépgyár befejezte az idei kampányát. — Az első választásnagymennyiségű habzalmát vásárol. — A kanizsai tűzoltóság új titkárává Bakos városi tisztviselőt választották meg. — Vorigics Szilvák polgármester válaszul az ellene legutóbb elhangzott támadásokra fegyelmi vizsgálat indítását kérte maga ellen. Ez a hír Sztarakanizsán nagy feltűnést keltett.

— **Noviszádi anyakönyvi kimutatás.** Október 21-től 28-ig: született 9 fiú és 18 leánygyermek, házasságot kötöttek: Radoszavljeovics Jovan és Gyukies Ruzsika, Weisz Ferenc és Kohn Roza, Koszirovics Milivoj és Szablyár Mária, Tóth Gyula és Aruias Magdolna, Molnár Lajos és Barta Rozália, meghaltak: Brandelkne Fiala Mária 52 éves, Puskás Imre 25 éves, Csuhá Jankó 66 éves, Bol-dizsár Ferenc 76 éves, Musics leánygyermek 3 napos, Gimcer Mária 9 éves, Erdevik Velkó 47 éves, Majer János 28 éves, Osztojics Szófia 38 éves, Nesics Pája 30 éves, Krzatic Mara 43 éves, Palicskó Ferenc 70 éves, Bokics Nikó 27 éves, Ruzsics Rajkó 27 éves, Prodanovics fiúgyermek 5 éves, Vujkovic Olga 52 éves, Federer Eva 72 éves korában.

— **Öngyilkosság Szontán.** Zec Mátyás 26 éves szontai lakos vasárnap holtrezegre itta magát, azután hazament és revolveréből agyonlőtte magát. Bucsulevelet hagyott vissza, amelyben bocsánatot kér tettéért, de azt nem írta, hogy miért lőtte magát agyon.

— **Merénylet a szubotícai határban egy kisleány ellen.** A hajdukovói csendőrség a határban a szántóföldön eszméletlen állapotban találta B. N. tízéves kisleányt, megállapították, hogy ismeretlen gonosztevő először merényletet követett el a kisleány ellen és utána fojtogatta.

— **Bélrenyesség, bélruhut valamint a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz biztosan megszünteti az alhasi szervek pangását.** Sok évi tapasztalat igazolja, hogy a „Ferenc József” viz használata a bélműködést kitűnően szabályozza.

Nr. S. 15485 old. 25. V. 1935

— **Eszperantó felolvasás a noviszádi Munkás Eszperantó Egyletben.** (Munkás Kamara, Njegoševa ul. 30. I. emelet 32. sz. szoba) október 30-án szerdán este 8 órai kezdettel az eszperantó jelentőségéről. A felolvasás államnyelven lesz és bárki díjmentesen meghallgathatja.

Meleg női harisnyák:

angol harisnya 6-, 8-
selyemharisnya plattírozva 18-, 24-, 36-
gyapjúharisnya 18-, 24-, 28-

KLEIN EUGEN

NOVI SAD PETROVGRAD

MŰKEDVELES

Szeget szeggel

Kiválóan sikerült a noviszádi külső Katolikus Kör előadása

A noviszádi külső Katolikus Kör agilis műkedvelői szombaton este példásan sikerült előadást rendeztek. A Szeget szeggel című nagyszerű énekes népszimfóvet adták elő teljes erkölcsi és anyagi sikerrel.

Az előadásra zsúfolásig megtelt a kör színházterme. A szereplők meg is érdemelték a nagy érdeklődést, mert fokozott gonddal készültek fel és tudásuk legjavát adták bele a produkcióba. Az előadás kifogástalanul gördült, a szereplők jól tudták a szerepüket. A rendezés nehéz munkáját Diener Gyula végezte a töle megszokott nagy szakértelemmel igen szép eredménnyel.

A fő női szerepben Klippel Lili tett tanúságot ismét nagyfokú színjátszó készségéről. Frissen esengő szopránja kiválóan érvényesült. Partnere, Kiss Gyula is egyformán jól játszott és énekelt. A nagyobb szerepekben Vadóc Sándor, Dudás István, Gauze József, Aranyossy Károly, Dudás Istvánné, Csaut Imre, Bischoff Rózi, Korda Miklós, Kollár András, Csorba János, Ujj Lajos, Ökrész István, Czipó György és a kisebb szerepekben Kuncz Irénke, Lotz Rózsika, Magyar Bözsike, Gajdos Anni, Fürjes Juci, Murány Margit, Urbán Juci, Róka Margit, Rómics Juci, Nagy László, Gabor Rózi, Kéki Ilonka, Kéki Irén, Juhász József és Hajnal Annus egyformán hozzájárultak a nagy sikerhez.

— **A bezdáni sírhely per vége.** A szombori bíróság tegnap hozott ítéletet a bezdáni sírhely perben. Mazák Verona bezdáni asszony a bezdáni temetőben sírhelyet választott ki. 1926-ban meg is vásárolta. Az asszony rendbetartotta a sírhelyet, nagy volt azonban meglepetése, amikor az ő sírhelyébe temetette Flesz Mihály apóstát Slottheim Márton. Mazák Verona nem hagyta annyiban a dolgot, perelte Fleszt, aki azzal védekezett, hogy ő már 1919-ben megvette a sírhelyet. A bíróság többszöri tárgyalás és tanu kihallgatás után Mazák Veronának adott igazat és így most Slottheim Mártont ki kell hantolni sírjából és máshol eltemetni.

— **Egy bánati gazda titokzatos öngyilkossága.** Rejtélyes öngyilkosság történt vasárnap Szrpszka Neuzsinán. Pejics Sztevan gazdálkodó családjával együtt látogatóba ment és a házban a gazdálkodó 25 éves Petar nevű fia maradt egyedül. Estefelé azután a gazdálkodó családjával visszatért, a lakást zárva találta. A család az uccán maradt, mert azt hitték, hogy Petar a házat lezárta és a faluba ment. A fiatal ember azonban este 8 óráig sem tért vissza, erre a türelmetlen gazdálkodó betörte a ház egyik ablakát és azon keresztül bejutott a szobába. A belülről bezárt lakásban borzalmas látvány fogadta. Pepics, fiát átlőtt szível holtan találta. A fiatal gazdálkodó bucsulevet nem hagyott hátra, így tettének okát csak a megindított vizsgálat derítheti ki.

Akik a könyvvezetésben

gyakor áulag és elméleti nérelt könyvelővé akarják magukat kiképezetni, azoknak most alkalmuk nyílik erre. — Érdeklődők forduljanak további felvilágosításért

Borbély Lajos, könyvszakértőhöz

Noviszád, Teszla Nikola ulica 7. — Postafiók 75.

SPORT

A Vojvodina 3:1-re győzött a kikindai ZsAK ellen

— Az országos ligaselejtező eredményei —

— A tengerészet szlavájának megünneplése Noviszádon. A noviszádi folyamhajózási parancsnokság október 31-én ünnepli meg a tengerészet szlaváját.

— Két nappal meghosszabbították a noviszádi nemzetközi nyomtatványkiállítás. Hirt adott a Reggeli Ujság arról a nagyszabású nyomtatványkiállításról, amely a grafikai munkások noviszádi kerülete rendezésében vasárnap nyílt meg a munkáskamara Kraljica Marija bulváron levő nagyteremben. A kiállítás méretei felülmúlták a hozzá fűzött várakozást és a nagyterem szűknek bizonyult az anyag teljes bemutatására, úgy hogy a melléktermet is igénybe kellett venni. Vasárnap egész napon át tömegesen kereste fel a kiállítást Noviszád ipari és kereskedelmi érdekeltsége és a legteljesebb elismeréssel adóztak a látótaktokról. Jugoszlávia grafikai ipara ezuttal először lépett a nyilvánosság elé ekkora méretben és megállapítható, hogy a kiállítás anyaga és megrendezése díszére válnék bármelyik világvárosnak is. A tanintézetek és egyéb társadalmi alakulatok a kiállítást két nappal meghosszabbították és így kedden este 8 óráig még megtekinthető.

Noviszádi terménytözsde. Buza 78 kgos 2° bácskai Noviszád környéki 156—158, Szombor környéki 155—157, közép bácskai 156—158, felső bácskai 156—158, tiszai uszályból 165—167.50, begai uszályból 165—167.50, felsőbánáti 159—161, délbánáti 155—157, szerémi és szerémi indiai paritásában 159—167, szlavóniai 160—162.50. — Árpa 64 kilógramos bácskai ső szerémi 132.50—137.50, bácskai és szerémi tavaszi 66 kgos 140—145. — Zab 135—137.50, uszályból 137.50—140. — Tengeri bácskai 101—102, Szombor környéki 101—103, bácskai december-januárra 88—90, bánáti 100—102, bánáti vrsaci paritásában 100—102, bánáti száritott vrsaci paritásában 92—94, szerémi indiai paritásában 100—102, szerémi száritott indiai paritásában 92—94, szerémi dec-januárra, 88—90, uszályból 100—102, száritott uszályból nov. 92—94. Buzalisz bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 137.50—257.50, kettős 217.50—237.50, ötös 197.50—217.50, hatos 177.50—197.50, hetes 157.50—167.50, nyolcas 115—120, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 237.50—247.50, kettős 217.50—227.50, ötös 197.50—207.50, hatos 177.50—187.50, hetes 157.50—167.50, nyolcas 115—120. — Buzakorpa jutazsókban 87—89, uszályból 88—90. — Fehérbáb 2° bácskai és szerémi zsák nélkül 265—270. — Irányzat: buza kellemesebb, különben változatlan. Irányzat: közepes.

Szombori terménytözsde: Buza, bácskai, Szombor környéki 78 kgos 154—160, felső bácskai 156—158, szlavóniai 160—162, szerémi 160—162. Tiszai bácskai hačóból 164—166 tiszai bánáti hajóval 164—166, esatornai hajórakomány 156—158, begai hajórakomány 164—166, felsőbánáti 158—160, délbánáti 156—158. — Zab, bácskai vasut 127¹/₂—132¹/₂. — Árpa, bácskai 63—64 kgos 130—132¹/₂, szerémi 63—64 kgos 130—132¹/₂. bácskai tavaszi 67—68 kgos 135—140, baranyai tavaszi 150—155. — Tengeri, bácskai prompt 98—100, bácskai hajó 98—100, bácskai december-januárra 85—87, bácskai száritott október-novemberre 90—92. — Bab, szokvány 250—275. — Liszt, nullás gg és g 235—255, kettős 215—235, ötös 195—215, hatos 180—200, hetes 155—170, nyolcas 160—110. — Buzakorpa 88—90. Zsir 10.75—11.75. — Irányzat: barátságosabb.

BEOGRADI ÉRTÉKTÖZSDE

Devizák: kínálat—kereslet dinárokbán

London (egy font): 217.03—214.98, Páris (100 frank): 290.4—288.97, Newyork (100 dollár): 43.85.60—43.49.25, Genf (100 svájci frank): 1431.29—1424.22, Milánó (100 lira): 358.83—356.75, Prága (100 cs. k.): 182.16—181.05, Berlin (100 márka): 1769.95—1756.08, Brüsszel (100 frank): 742.81—737.75, Bécs (100 schilling): 858.36—846.36, Amsterdam (100 holland frt.): 2991.31—2976.71, Vest 830.27—823.77, London magánkliring 244.62—242.42.

Allampapírok: 2 és fél %-os ratna steta, prompt, 357—556.50, kötés 358—357, 7%-os külföld kölesön 68.50, 7%-os beruházási kölesön 79.50.

Részvények: Narodna banka: 5900, Privilegizált agrár bank: kötés 230.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—7.95, Bécs 8.60—8.81, Berlin 5.64—5.68, London 215.

Zürich. Beograd 7.00, Páris 20.28 egynegyed, London 15.12 egynegyed, Newyork 307 hétnyelcad, Brüsszel 51.775, Milánó 25.—, Madrid 42.0.25, Amsterdam 208.90, Berlin 120.70, Prága 12.72, Varsó 57.925, Bukurest 2.50.

A Vojvodina ZsAK revánsmérkőzésen, úgy a külsőségeiben, mint a mutatott játékon meglepetést hoztak, hogy az eredmény sem a csapatoknak, sem a nézőknek nem volt fontos. A Karagyorgye-pályán alig 400 néző verődött össze a kellemetlen hideg időben s a meccs maga végig alacsony nivóju, az első félidőben pedig lélektelenül unalmas volt. A második félidőben a noviszádiak kissé belemelegedtek s ekkor több szép támadást vezettek, de a kikindai közvetlen védelem, főleg Knezsovic, mindent mentett, ami menthető volt. Ő volt csapatának legjobb embere, a többiek elég szépen játszottak, de erélytelenségük miatt az első félidőben li fölényüket nem tudták kihasználni, a második félidőben pedig visszaestek. Talán más lett volna az eredmény, ha Heisenfelder nem sérül meg, így azonban a Vojvodina megérdemelten győzött. A noviszádi csapatban Majtány, Nedelykovics, Bulya és Zagorac játszottak jól, társaik nem sok örömet szereztek a közönségnek, amely egyébként Klein József oszjeki bíróval sem volt megelégedve. Góllövők Bulya (2) és Dzsanic illetve Jung.

A ligaselejtező egyéb eredményei több helyen meglepetést hoztak. A legnagyobb meglepetés az, hogy a zágrebi csapatok a multheti határozatuk ellenére is kiálltak a mérkőzésekre, hasonló meglepetés a Jugoszlávia eldöntetlenje Kragujevácon és a Gragyanszki veresége a HASK-tól.

A szubotici ZsAK Beogradban ugyanugy leégett, mint egy héttel ezelőtt a Vojvodina, de sülusos játékkal és fegyelmezett viselkedésével mégis jó benyomást tett a fővárosi közönségre. Legjobb része a hávédpár volt. A BASZK győzelmé nagyobb is lehetett volna, de csatárai négyeszer a kapufát találták. Ezt a mérkőzést a panacea, vő Petrovics kiütően vezette.

Részletes eredmények:

Noviszádon: Vojvodina-Zsak (Kikinda) 3:1 (1:1)

Beogradban: Baszk-Zsak (Szubotica) 5:2 (3:1)

Szkoplyében: Szlavia-Gragyanszki (Nis) 2:2 (2:1)

Ljublyanában: Illirija-Primorje 2:1 (1:0)

Kragujevácon: Jugoszlávia-Radnicski 1:1 (0:1)

Az Odzsaci SC biztos őszi bajnok

— Szubotícán a Bácska és Szlavia holtversenyben vezetnek —

A vasárnapi bajnoki forduló kiemelkedő eseménye a Duleisz-Gragyanszki mérkőzés volt, amely a bácskai csoport bajnoksága szempontjából döntő fontossággal bírt. Miután a sztaribeceji csapat, amely egyedül tehetta még kétséssé az Odzsaci SC első helyét, kikapott, most már az OSC biztos őszi bajnok, még akkor is, ha utolsó mérkőzését Szentán elveszíti.

Szubotícán úgy a Bácska, mint a Szlavia megszerezte a két pontot s így a két élesarat holtversenyben áll az első-második helyen. Petrovgradon nagy meglepetésre a Schwaebische győzött, a topolai JAK pedig a Szlavia feletti győzelmével az első helyre ugrott csoportjában.

OSC—KR/VAJA 4:1. A sztaramoravici pályán 2:1 állásnál félbeszakadt mérkőzés 20 percét B. Topolán játszották le. Az OSC nagy fölényben játsza Redenz révén két gólt szerzett s így a mérkőzés végeredménye 4:1.

DULC/SZ—GRAGYANSZKI 3:1 (2:1). A Vrbászon lejátszott mérkőzés sokkal nagyobb számú nézőközönséget érdemelt volna, mint ahányan megjelentek. Erős és nivós küzdelem után az állóképesebb hazai csapat győzött és ha Scherer helyett másvalaki játszik, a győzelme még nagyobb lehetett volna. A cukorgyári csapat legjobbjai Hauslohner és Polvvas voltak, a sztaribecejei Cserveny és Böresök tündek ki. Góllövők Pál, Rapp és Horváth, a Gragyanszkinál Böresök. Bíró dr. Bogdánovics.

BACSKA—SZMTC 4:2 (2:0). Meglehetősen élénk játék, amely különösen a második félidőben bővelkedett izgalmas jelenetekben. A Bácska határozottan megérdemelte a győzelmet, bár ellenfele igen sok helyzetet hagyott kihasználatlanul. A Bácska legjobb emberei Sárcevic, Kopunovics és Simonkovics, az ifjúsági kapus, voltak, míg az SZMTC legjobb embere Horváth kapus volt. Mir-

nics nem való a csapatba. Sonnenberg jól vezette a mérkőzést.

SZLAVIA—SZAND 3:2 (2:1). A SZAND váratlanul feljavult s némi szerencsével meg is nyerhetné volna a mérkőzést, amelyet öngóllal veszített el. A győztes csapatban a csatársor igen okosan játszott, mert negyedórás fölény elégt volt arra, hogy a maga javára döntse el a mérkőzést. A SZAND-ból Opasics, Zsáki és Szilágyi tündek ki. Beleszláv bíró, aki jól vezette az érdekes mérkőzést, a második félidőben Kopaszt, a Szlavia középfedeztét durvasággal kiállította.

ZRINYSZKI—SPORT 1:1 (0:1). A legfiatalabb elsőosztályú csapat, a Zrinyzski, lelkes ellenfele volt a teljesen átszervezett és a Postás-játékosokkal megerősített Sportnak. Az eredmény reális, mert az első félidőben a Sport, szünet után pedig a Zrinyzski volt fölényben. Boros jól vezette a mérkőzést.

SCHWAEBISCHE—VOJYODINA 4:1 (3:0). A német csapat váratlan fölényes játékát a Vojvodina durvaságokkal akarta ellensúlyozni, amire azonban ráfizetett, mert a bíró egyik játékosukat, Csányit kiállította s így már nem tudták behozni a Schwaebische háromgólos előnyét. A Schwaebische góljait Aumann és Schlitter rugták, a Vojvodina becsületgőlját Petrov szerelte meg. Olyán bíró sok hibát követett el mindkét fél kárára. — Előmérkőzés: Obilics—Sofőrök 2:0 (2:0).

Egyéb eredmények:

Szentó: Merkur—Radnicski 6:2 (2:1). II. oszt. bajnoki.

B. Topola: OSC—JAK komb. 3:2 (2:2). Tréningmérkőzés.

Novivrbász: Bácskogradištei AK—Gragyanszki 2:1 (2:0). I. oszt. bajnoki.

JAK—Szlavia 2:0 (1:0). I. oszt. bajnoki.

V. Kikinda: Szloga—Delija 3:0 (0:0).

Favoritgyőzelmek Magyarországon

— A Hungária továbbra is vezet —

UJPEST—SOROKSAR 6:0 (3:0). A 3000 néző előtt lejátszott mérkőzésen a bajnokesapat nem volt olyan fölényben, mint azt az eredmény mutatja. A Soroksár jól tartotta magát, de nem volt szerencséje. A gólokon az egész csatársor osztozkodott, Vince, Balog, Kocsis és Kállai egyet-egyet, Pusztai pedig két gólt rugott.

FERENCVAROS—PHÖBUSZ 3:1 (1:0). A Ferencvárosban ismét játszott Sárosi és Toldi, úgy, hogy most már csak Kemény, Laky és Lázár hiányoznak a csapatból. A Phöbusznál Sáros (Steiner) játszott centert, Solli pedig összekötőt. A Ferencváros második félidőben nagy fölényével megérdemelten győzött. Mindhárom gólját Sárosi rugta, a Phöbuszát Törös.

HUNGÁRIA—BUDAFOK 2:1 (1:1). A Budafokon 4000 néző előtt lejátszott mérkőzés majdnem meglepetéssel végződött, mert az első félidő 29. percében Hegyes révén a hazai csapat megszerzi

a vezetést és továbbra is lelkesen támad. A második félidőben azonban megindul a Hungária-gépezet, a 30. percben Müller kiegyenlít s rövid idő múlva Tiikos beadásából Cseh megszerzi a győzelmet.

BUDAI 11—SETC 4:3 (1:2). A budaiak nehezen győztek, mert egy játékosukat, Megyerit, a bíró feleselés miatt kiállította s a második félidőt tíz emberrel küzdötték végig. Góljaikat Stancsik, Pozsonyi, Lyka és Vértés rugták, míg a salgótarjániak góljait Zsengellér (2) és Thour szereztek.

SZEGED—TÖREKVS 1:1 (1:0). A Szegeden lejátszott mérkőzésre a hazai csapat két tartalékkal állt ki, úgyhogy a feljavult Törekvés teljesen egyenrangú ellenfele volt. Góllövők Szőregi (Szeged) illetve Nemes.

III. KERÜLET—ATT/LA 6:1 (1:0). Az Attila nagyon gyenge formában van, de az óbudaiak így is csak tizenegyesből tudtak vezetéshez jutni amit

Fenyvesi értékesített. Fenyvesi 3 gólt rugott, Zilahy és Vadas egyet-egyet, míg az Attila becsületgólját Vajda szerezte.

A profiligai eredményei:

Nemzeti—Szürketaxi 2:1, Vac—Millenáris 5:1, Csepel—Budatétény 6:1, Droguisták—Nagytétény 1:1, Somogy—Vasas 3:1, Alba Regia—Váci Remény 4:3, Zugló—Erzsébet 2:2.

A vasárnapi forduló után a nemzeti liga bajnoki táblája a következő:

1. Hungária	8	8	0	0	30:4	16
2. Újpest	8	7	1	0	33:7	15
3. Ferencváros	8	5	1	2	30:16	11
4. Szeged	8	4	2	2	16:11	10
5. Soroksár	8	4	0	4	18:24	8
6. Kispest	7	2	3	2	15:14	7
7. Phöbus	8	3	1	4	16:19	7
8. III. ker. FC	8	3	1	4	13:25	7
9. Budai „11”	8	3	0	5	13:14	6
10. SBTC	8	2	2	4	12:18	6
11. Budafok	8	1	3	4	18:23	5
12. Törekvés	8	2	1	5	13:28	5
13. Booskai	7	1	2	4	7:15	4
14. Attila	8	0	3	5	7:23	3

Rövid sport hírek

A BÉCSI DERBY 4:2 arányban az Admira nyerte a Rapid ellen s ezzel az Admira őszi bajnoksága biztosítottak látszik. Egyéb vasárnapi eredmények: FC Wien—Wacker 5:1, Hakoah—Ausztria 3:1, Wac—Libertas 3:1, Vienna—WSC 3:2, Favoritner—Floridsdorf 3:1. **GENFBN** Svájc—Franciaország labdarugómérkőzés volt, amelyet 35.000 néző előtt 2:1 arányban a svájciak nyertek meg. **CSEHSZLOVÁKIA—OLASZORSZÁG** 2:1 (0:0). Csunya, szeles és esős időben alig 10.000 nézője volt a mérkőzésnek, amely nem mozgott valami magas nívón. Az olaszok legalább eldöntetlen érdemeltek volna, mert a második félidőben fölényben voltak, de Planicska ismét csodálatosan védett. Utána Ceresoli, az olasz kapus volt a mezőny legjobb embere. A csehszlovák gólokat Horák, az olaszokét Pitto rugta. **AZ OROSZOK** második ankarai mérkőzése a török vzlogatottal ismét eldöntetlenül, 3:3 arányban végződött. **AZ ANGOL LIGA** legújabb eredményei: Arsenal—Preston North End 2:1, Birmingham—Portsmouth 4:0, Blackburn—Everton 1:1, Chelsea—Bolton Wanderers 2:1, Grimsby—Middlesborough 1:0, Leeds United—Aston Villa 4:2, Liverpool—Huddersfield 3:0, Manchester City—Brentford 2:1, Stoke City—Derby County 6:0, Sunderland—Sheffield Wednesday 3:1, Westbromwich—Wolverhampton 2:1. **A MAGYAR ASZTALI TENISZ** válogatott (Barna, Szahados, Hazi) 6:3 arányban győzte le a világ válogatottját, amelynek tagjai a lengyel Ehrlich, a cseh Kolar és az osztrák Kohn voltak. A párosmérkőzéseket végig a magyarok nyerték s ha ezt a 3:0-ás eredményt hozzáadjuk az egyéni mérkőzések eredményéhez, a magyar csapat végeredményben 9:3 arányban győzött. **A BOCSKA/TRIESZTBEN** 2:3 arányú vereséget szenvedett a Triesztinától, Genovában pedig Olaszország B csapata 3:1 arányban győzött Csehszlovákia második garnitúrája ellen.

A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG felfüggesztette a sztarakanizsai Granicsár játékjogát, mert nem állt ki múlt vasárnap a gyulai bajnoki mérkőzésre. Ráadásul a gyulaiak feljelentést tettek a sztarakanizsai egyesület ellen, amelytől 300 dinárt követelnek az elmaradt mérkőzés miatt. Sztarakanizsán nagy lehangoltságot keltett a Granicsár sorsa és sokan Bálint intézőt okolják, aki foglalkozása miatt állandóan uton van s ezért nem tudja kellőképpen ellátni a tisztségét.

Kulthírek

SZLOGA NEVEN új kugliigylet alakult Noviszádon a következő tisztikarral: elnök Balla Zoltán, alelnök Koleszár Sándor, titkár Szabó Mihály, pénztárnok Fogarasi András. Felügyelőbizottság: Szekeres Bálint, Király Bálint, Fogarasi István. Választmányi tagok: Klíncz Mihály, Svraka Ferenc, Kóperec Illés, Lucsics Péter, Lenhardt János. Az első közgyűlést ma este 8 órakor tartják a Szabóvendéglőben.

Felkérem a noviszádi Daloskör játékosait, hogy ma este feltétlenül jelenjenek meg a Lira-pályán fontos megbeszélés és össztréning végett. Libisch elnök.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet. Registród Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

NAPOLÉON A HÓDÍTÓ, A DIKTÁTOR ÉS A SZERELMES FÉRFI

Írta: Tatár András

86

Október végén elindul Párisból Soult és Bessiéres marsallak hadtesteivel. És most egy csapásra megváltozott minden. Az angolok visszavonulnak, a spanyol seregek egymásután szenvedik a súlyos vereségeket. Katonai zsenijével hetek alatt visszazserez mindent, amit tábornokai elveszítettek és december negyedikén ünnepélyesen bevonul a fővárosba, Madridba, ahol a következő proklamációt adja ki:

„Spanyolok, nem úgy jelenek meg köztetek, mint hódító, hanem mint felszabadító! Eltörölöm az inkvizíciós törvényszéket, teljesítve ezzel századunk és egész Európa követelését: azt akarom, hogy a papok a lelkiismeret vezetői legyenek, de a polgárok felett ne gyakoroljanak semmiféle külső és testi igazságszolgáltatást. Eltörölöm a feudális törvényeket és ezental mindenki nyithat bármilyen üzletet, kocsmát, pékműhelyt, malmot, tonhálógot, üzhet halászatot és folytathat ipart: egy kicsiny csoport ember önzése és gazdagsága nem fogja többé tönkretenni jólétüket... Miként egy az Isten: egy államban csak egyféle igazság lehet. Minden különleges kiváltság csak bitorlás, amely ellenszegül a nemzet jogainak: én leromboltam őket. A jelen nemzedék, amely tulsok szenvedéllyel folytatja a harcot, különbözőféleképpen gondolkozhatik, de utódaitok úgy fognak tisztelni engem, mint a haza újjáteremtőjét és emlékezetes napjaik sorába iktatják azt a napot, amikor köztek megjelentem s ettől fogják számítani Spanyolország felvirágzását!”

Kérdések és feleletek

Az idegen hódítóval szemben táplált ellenséges érzést azonban semmiféle proklamáció nem irthatja ki a lelkekből. Jellegzetes bizonyítéka ennek az az uton-utfélen terjesztett röpirat, amely országzszerzte az ismerős katekizmusi kérdések formájában izgat a franciák ellen:

- Mondd meg ki vagy?
- Isten kegyelméből: spanyol.
- Mit jelent ez?
- Annyit, mint becsületes ember.
- Ki a mi boldogságunk ellensége?
- A francia császár.
- Hányféle természete van?
- Kétféle: emberi és ördögi természete.
- Hány császára van a franciáknak?
- Egy igazi, három megtévesztő személyben.
- Hogy hívják őket?
- Napoleon, Murat és Manuel Godoy.
- Melyik a legrosszabb?
- Mind a három egyforma.
- Miből származik Napoleon?
- A bünből.
- És Murat?
- Napoleontól.
- És Godoy?
- A kettő keresztkezéséből.
- Az elsőnek mi van a lelkében?
- Gög és zsarnokság.
- S a másodiknak?
- Rablás és kegyetlenkedés.
- A harmadiknak?
- Kapzsiság, árulás és tudatlanság.
- Mík a franciák?
- Eretnekké lett régi keresztények.
- Bűn-e meggyilkolni egy franciát?
- Nem: aki egy ilyen eretnek kutyát megöl, a mennyországba jut.

— Milyen büntetést érdemel az a spanyol, aki elmulasztja ezt a kötelességét?

— Az árulók halálát és gyalázatát.

— Ki fog megszabadítani ellenségeinktől?

— Az önmagunkban való bizodalom és a fegyverek.

Napoleon nem tulajdonít különösebb fontosságot a forrongó közhangulatnak. Mint annyi hódító, ő is abba a tévhitbe esik, hogy a hatalom a szuronyok segítségével akár örökre is fenntartható.

S mint aki dolgát jól végezte, megnyugodva tér vissza Franciaországba.

Pedig a vészfelhők akkor már gomolyogni kezdenek az égen és csakhamar keservesen lesz kénytelen tapasztalni, hogy kár volt egyáltalán a spanyol ügyekbe beleavatkozni — és ha már beleavatkozott, nem úgy intézni e.l., ahogy azt a jog és igazság megkövetelte volna!

Az áldatlan és egyre több áldozatot követelő guerilla-harc még esztendőig folyik tovább Spanyolországban, akkor is, amikor a császár figyelmét és tevékenységét az európai helyzet újabb bonyodalmai vonják magukra.

Mert hiába volt az erfurti nevezetes találkozó, hiába volt a szövetségek megújítása és a baráti és hűségnyilatkozatok tömege — Ausztria csak nem tud belenyugodni abba, hogy jelentéktelen kis középeurópai állammá süllyedjen a mind hatalmasabban terjeszkedő francia császár árnyékában!

Napoleon már régóta gyanakvással kíséri Ausztria magatartását, annál is inkább mert idejében értesül róla, hogy a bécsi udvar titokban ismét felvette Angliával a tárgyalások fonalát. Így azután csak félig éri meglepetésként Ausztria újabb hadüzenet nélküli támadása, mert akkorára már százötvenezer főből álló hadsereget vont össze Németországban.

Ez az újabb osztrák hadjárat — amellet, hogy ismét ragyogó diadalokat fűz az eddigi győzelemsorozatokhoz — még egy szempontból marad nevezetes a császár életében.

Mindenekelőtt a lehető legrosszabbkor jön abból a tekintetből, hogy a legalkalmatlanabb időben zavarja meg Napoleon újabb boldog együttlétét Mária Walewska grófnővel.

A szép lengyel grófnő ugyanis az újabb hadjárat megkezdésekor néhány hónapja már a francia fővárosban van. Napoleonnak Lengyelországból való eltávozása — mint azt mindketten előre érezték — nem lehetett végleges lezárása annak a kapcsolatnak, amely őket egymáshoz fűzte... Eleinte csak levelek mennek és jönnek, aztán — nyilván e levelek behatása alatt — Walewska grófnő rokonai és barátai tiltakozása ellenére döntő lépésre szánja el magát: elválik hetven éves férjétől, akihez amugy sem fűzi semmiféle érzelmi szál és a válás után boldogan tudatja Napoleonnal, hogy mostantól kezdve már szabadon rendelkezhetik magával.

Walewska grófnő Párisban

Erre az értesítésre természetesen nem is hozhat más feleletet a császári futár, mint azt, hogy: gyere!...

(Folytatása következik)

Schmidt koncert

Hideg terebben, forró sikert ért el Schmidt Szubotícán

A zeneértők és kedvelők monstre felvételülása volt a szombatesti Schmidt-koncert. Sokan jöttek Noviszádról, Szomborból, Szentáról és a többi dunabánsági városokból. A színház hatalmas termét színültig megtöltötte a közönség előtt mutatkozott be Schmidt József a világhírű tenorista. A pesti és a közvetlen nagyvárad mérsékelt sikerű szereplése után, a közönség érthető lázas izgalommal várta a hangosfilmek nagy tenoristájának bemutatkozását.

A hallgatóság nem csalódott: Schmidtnek szerencséseje volt, kitűnő diszpozícióban énekelt. A kistermetű énekes nagy sikert aratott, s a közönség szünni nem akaró tapsviharral köszönte meg a soká felejthetetlen estét. Schmidt alaposan rácafolta az utóbbi időben róla ceterjert hírekre, hogy a hangosfilmeken és gramofonlemezekeken hangját mesterségesen erősítik. Tudása a magas régiókban éri el igazi nagyságát. Kiforrott tudása és hangérezése teszi, hogy a klasszikus, romantikus, sőt a slágerdalokat is művésziessé éneklj.

A legnagyobb sikert az olasz nép- és műdalokkal érte el. A nápolyi népdalt magával kísérte zongorán kedvesen és hozzáértően.

Szünet után a szubotícai szimfonikusok Kramer hegedűművész vezénylete mellett előadták Mozart „Kleine Nacht-Musik”-ját. Az egész vonószenekar érelesen, rendkívül precízen játszott.

Schmidt a második rész első számában, felejthetetlen élményt nyújtott Meyerbeer Afrikai nő Ges-dur áriájában, felső b helyett Des-t énekelt, amit a közönség szünni nem akaró tappsal honorált. Schmidt a meleg ünneplésért ráadásul még a közönség kedvence dalait: Tiritombát, Ein Lied... és Lisettát énekelte. Schmidt sikerében osztozott dr. Steinberger művészi zongora kíséretével.

A rendezés nagy hibáiról külön kell megemlékezni. Az elővételben váltott jegyek mellé, a hangverseny közvetlen megkezdése előtt kellett kiváltani a szelvényeket, így a pénztár előtt irtózatos tolongás támadt. Még nagyobb hiba volt, hogy a termet nem fűtötték, így a szebbnél szebb és pompás női estélyi ruhákra, melyben a nők egymást multák felül (egy szombori urleány volt a palma, aki a parter harmadik sorában ült), hamar kabátok kerültek, s így nem érvényesülhettek.

Schmidt csodás és felejthetetlen éneke dusan kárpótolta a rendezés fogyatékoságát.

Mr. Kg.

30.000 darab gyönyörű, fajtiszta
gyümölcsfa
200.000 darab elsőosztályú
vadcsesmete
kerül eladásra most ősszel és a jövő tavasszal
Basch faiskolájában, Csanlavir (Dunabánság)
Nagyon olcsó árak! Személyes vásárlásnál szabad választás. Kérjen ingyen árjegyzéket. Nagybani vételnél árengedmény! 3134

Új könyvek

DANTE KIADÁS

MONFREID: **REJTELMEK ABESSZINIA**
ATTILIO GATTI: **MUSUNGU**
GARDONYI JOZSEF: **DANKO PISTA**
REZ BALINT: **ABISAG**

Jugoszláviában terjeszti a

Medjunarodni Novinski Zavod, Subotica

Viszontelárusítók kérjenek ajánlatot 378

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.

A kereset hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetés oldalán ..... 0-80 dinár 2. a szövegrészben ..... 2-50 dinár.

Többzori hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az álláskeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Allást keres

Bejárónőnek jó bizonyítványokkal rendelkező fiatal asszony ajánkozik. Cim a kiadóban. 3330

Eladó

FÉRFI BUNDA, finom szőrmével eladó. Utazáshoz nagyon alkalmas. Diak, Magyar u. 69. 3299

H. Peine Schuler Bösen dorier zongora, egy His Masters Vois csaknem új gramofon, állványal, tánc- és művészlemezekkel juttányosan eladó. Cim a kiadóban. 3243

Čakovcin, Sreben, Vu-kovár kerületben — a fűtő-tulajnomó magyar lakóssággal — 40 hold prima szántóföld eladó. Feltételek megtudhatók Kettensbach Andrásnál Sidski Banovcin. 3326

Kereslet

Jó karban levő 1—1/2 ló-erős használt motort megvételre keresek. Zagajčan, Željznicka 56. 0001

KERESÜNK agilis ügy-nököket privát felek látogatására, fix és jutalék javadalmazással. — Írásbeli ajánlatokat „Biztos kereset” jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 3327

Kiadó

KIADÓ egy helyisése, mely alkalmas bádogos vagy lakatos részére egy garázs és egy istálló Futoska 70. 3286

Különítés

Őszibarack különlegességek és egyéb csarantóltan fajta azonos gyümölcsfák, rózsák és díszfák Hirschl László okl. műkertész és társai, gyümölcsfa és szőlővesszőskolája, Szubotica, Trg Cirila i Metoda 7 Telefon 66. Oktató főárjegyzék ingyen.

TÚZIFA

1-a aprított búkk 23 dinár 1-a aprított vegyes 22 dinár 100 kilogrammonként házhoz szállítva. Vujkovic J. és Társa, Szubotica, Juki-ceva ul. 41. Telefon 6-69. 201

Új üzlet olcsó árakkal!!

Mielőtt rőfös és rövidáru szükségletét beszerezné, győződjön meg **olcsó** árainkról. Parhet reszlik 8 dinártól, női szövetek 15 dinártól kaphatók

„TEMPO” rőfös és rövidáru üzlet Noviszád, Futoski put 13

Fehérmélyvagyőkeret hámozva és kockára vágva továbbá hámozva és hasítva minden mennyiségben lemagasabb napi áron vesznek. Blum gyógyszerár, Subotica. 8—

Samotlitszt és tegia, bármilyen alakban és méretben, eredeti **csabgyártmány**, — kapható: **Barzel** vaskereskedés, — Szubotica.

Minden nap friss vágott kövér libi és baromli kapható: Hal-tér, X. pavilon 9 szám. 3292

Dr. Schleich orvostanár kozmetikai készítményei: **Hautkrème** (Bőrkrém) **Wachspasta** Viaszpasztáz

PARK HOTEL

Szubotícán az utazó uraknak tiszta, csendes, kényelmes és **olcsó** szobákat nyújt. Minden szobában folyóvíz. — Fürdőszobák — Elsőrendű, kitűnő konyha, olcsó pensió rendszer. — Jó borok. — Telef. 70. 237

az arc- és bőrápolás tökéletes bevált szerel. A **viaszpasztáz** kimondottan bőrápoló szer. **Hautkrém** a bőr tökéletesítésére készült és üdítő hatású. Ez a hatás azonban nem káros határu, mégis alkalmazzák eredményesen, hanem a paszta viaszos tartalmát, amit senki sem tud utánni. **A bőrkrém** néha, egy teljes óra jelen át meggyógyítja a beteges, sörörős, kiütéses, kiütéses, kapható minden szaküzletben.

Burgonyát

1-a rőzsát és fehérét, hagymát, fokhagymát, babot, diót, gesztenyét stb. legjobban és legolcsóbban szállít

LEDERER EUGEN gyümölcs és lézelek import-export, Noviszád, Temerinicka utca 21 és Vilsonov trg 7. sz. Telefon 22-14, 30-15. 2988

PAP-LAN

kaucs, madrac, otoman, jól és olcsón csak

KRAMER MARTIN kárpitos és paplanos üzletében, Jevrejszka ul. 12 szerezhető be.

Hetenként **ötezer** ember nevet a Havonként **húszezer**

GRIMASZ

Jugoszlávia egyetlen magyar nyelvű vicclapján. Kérjen díjtalan mutatványszámot — Szerkesztőség: SZUBOTICA, Fra Jesu trg 6. 880

Figyelem! Halló! Olvassa el...

Fertőtlenített, cíanzott, nemes facsemeték és prima gyümölcsfák legjobb beszerzési forrása

Tóth Kálmán

faiskolájában, **Starakanjizán** van Saját érdekében tegyen próbarendelést 2981

Olcsón dobjuk a piacra!

Néhány vagon árut bámulafosan leszállított áron van módunkban eladni:

1 vizes pohár	1 din.	1 pár jó gyermekharisnya	3 din.
1 vésett vizes pohár	2 din.	1 pár női patent harisva	5 din.
1 mintás boros pohár	1 din.	1 pár férfi szokni	3 din.
1 mintás pálinkás pohár	1 din.	1 férfi ing	29 din.
1 6 személyes pálinkás készlet	19 din.	1 női kötött kabát	31 din.
1 6 személyes üveg kompót készlet	19 din.	1 kötött gyermekszövet	16 din.
1 6 személyes színes boros ovogy vizes készlet	33 din.	1 férfi pulóver	49 din.
1 6 személyes porcellán kompót készlet	35 din.	1 férfi kötött melléy	29 din.
1 6 személyes porcellán téstás készlet	42 din.	1 francia sapka	11 din.
1 6 személyes étkező készlet	249 din.	1 férfi gyapjusal	11 din.
és mindennemű konyha és háztartásbeli cikkek olcsósága.		1 méter csipkefüggöny	9 din.
		1/2 tucaat gyermekszekendő	6 din.
		1 női ing	13 din.
		1 női trikónadrág	16 din.
		és mindennemű gyermek, női és férfi kötött gyapju cikkek olcsó eladása.	

Jöjjön, ameddig készletünk tart:

VELIKI PARISKI MAGAZIN

NOVI SAD, Kr. Aleksandra 14

Vágja ki és hozza el magával mert

10% engedményt

adunk olcsó árainkon felül, amely engedményt Ön áruban választása szerint azonnal átvehet

VELIKI PARISKI MAGAZIN

Novi Sad, Kralja Aleksandra 14

Felelős kiadó: Andréa Dezső, Noviszád, Kralja Petra ulica 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Uránia nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszád